

FOTO: DITTE VALENTE

Vad är det?

Första gången vi ser en film, kanske vi inte riktigt minns, men den första teaterupplevelsen är det större chans att minnas. Och det gör säkert 3-åriga Eva Elizabeth som fick ta tåget från Köpenhamn till Roskilde och se en föreställningen *Vad är det?* med sin farmor, eller bestemor (som det heter på danska).

Av Charlotte Christensen

FOTO: DITTE VALENTE

EVA ELISABETH ska precis fylla tre år, så det är på tiden att få komma in i dansvärlden.

Än så länge är långa föreställningar som *Nötknäpparen* eller *Svan-sjön* inte möjliga, men det finns dansteatrar som intresserar sig för de allra minsta. En av dem är Åben dans på Rabalderstræde i Roskilde, där man länge ha skapat föreställningar som intresserar de små.

Åben dans har även en turné-verksamhet med lång räckvidd, men Eva Elizabeths debut i dansteatervärlden ägde rum i lokalerna i Roskilde, så en tågtur och en buss-tur ingick i upplevelsen.

Det är coronahänsyn överallt, så de ljusblåa maskerna syntes överallt i den offentliga trafiken från hovedbanegården i Köpenhamn. De blåa maskerna ingår väl numera i små danska barns barndomsminnen från år 2020.

Framme på Rabalderstræde var restriktionerna också i full funktion: man blev från starten indelad i grupper, som inte skulle lämnas.

Vi er i pianogruppen – vilket inte betyder, att vi ska spela själva, men att vi ska vänta vid pianot. Och där är allt naturligtvis är avspirat.

Ett barndags kommer precis in efter oss och tar stilenligt de platser de hänvisas till. Alla tar av sig skor-na som ställs i en vacker rad. Två par är av guld!

Så kommer det in en dansare som lägger ut gångplattor av filt. Likt sagan *Rättfångaren från Hameln* följer barnen (och deras vuxna) in i teaterrummet. Där finns det musik, men den är mjuk och lyssnarvänlig, inte så som i Disney-världen pågå-ende och hysterisk.

Två dansare, en flicka (Antoinette Helbing) och en mycket stor och lång man (Ole Birger Hansen), kommer in till den plats som finns

mellan grupperna av barn – en fyrkantig yta av grå filt, och de börjar att undersöka sina kroppar.

Föreställningen heter *Vad är Det?* (egentligen heter den på danska *Hvad er Det?*). Det är nyfikenheten som är drivkrafterna.

Tärna är ju mycket intressanta – en liten pojke applåderar – han kanske redan tidigare har haft sina första teaterupplevelser. Bland åskådarna lugnas en orolig baby genom att ammas av sin mor.

Dansarna rör sig nu som djur, och sen som människoapor, med hängande huvud och armar som ett par ben. Så hoppar de till något annat och börjar istället undersöka sina händer – och Eva Elizabeth börjar härma upplevelserna på scenen. Det verkar som om spegelneuronerna har kommit igång ordentligt.

Dans har i Europa lärts vidare genom att efterlikna vad andra dansare gör. Dansare som rör sig framför den som ska lära sig dansen.

Det går inte att läsa sig till något som helst förnuftigt – överallt på dansskolor och i balettens balettsalar ser man sig till kunskaperne, som ska tillägnas kroppen.

Det är också en utväxling av rörelser mellan de två på scenen, deras kroppar bekantar sig med varandra, de kommunicerar också verbalt, men icke-språkligt, det är i det närmaste djurläten, som kommer ur dem medan de skrattar.

De är vänliga och kärleksfulla mot varandra och väldigt nyfikna. Så hittar den store mannen på att han kan köra runt med den lilla flickan som om hon vore en skott-

Bildtexter till samtliga bilder: Antoinette Helbing och Ole Birger Hansen i ständigt utsålda *Hvad er Det?* (*Vad är det*) skapad för barn från 6 månader till 4 år av i sällskap med deras vuxna med Åben Dans i Roskilde.

kärra – Eva Elizabeth vill helst göra allt, som paret på scenen gör.

Det är en svår balans mellan att vara åskådare och att önska att man var med på scenen. Enligt traditionen ska åskådaren sitta still på sin plats, medan det naturliga tillståndet snarare är deltagande. Eva Elizabeth känner lyckligtvis inte till att hon kommer att leva med detta resten av sitt teaterliv.

Nu blir den ena dansaren till en port, som den andra kan åka in och ut ur, men man kan också komma in under den filt som täcker scenen. Där under gömmer sig rekvisitan!

Först är det en (ofarlig) jätteorm som man kan klappa. Man leker med ljuset, mörker och ljus om vartannat, grönt ljus, rött ljus och vitt ljus.

Allt sker mjukt och vänligt och ingen blir rädd för mörkret. Rörelser föder nya rörelser. En rör av plast omskapas till en hatt, en kannot, en timmerflotte, och gömda under det gråa underlaget finns allt fler filtapparna.

Egentligen borde föreställningen avslutas med att alla barn fick tillgång till scenen, där de under en kort stund skulle få röra sig runt och ge uttryck för sina upplevelser, men så är det inte i coronatider: De måste vackert gå ut ur salongen över filtapparna.

Det var lite synd både för Åben dans och för barnen och absolut inte i stil med föreställningens vänliga och inkluderande avsikter.

Till och med när det gäller små barn har dansvärlden sina problem med närvaro och publikens interaktivitet. Hoppas detta snart kommer att kunna lösas, så att de minsta kan få en total upplevelse.

Eva Elizabeth är i varje fall väl förberedd för sin nästkommande dansföreställning hos Åben Dans eller någon annanstans.

Koreografi Thomas Eisenhardt, regi Kamilla Wargo Brekling i samarbete med dansarna Antoinette Helbing och Ole Birger Hansen. Musik: Fredrik Lundin. Se abendans.dk

FOTO: DITTE VALENTE